

Aluehallitus 24.11.2025 § 255

§ 255

Sosiaali- ja terveystalvelujen asiakasmaksujen tarkistaminen 1.1.2026 alkaen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Virtanen Toni
Jansson Hermann

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää tarkistaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 alkaen liitteen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto hyväksyi 27.5.2025 § 34 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.6.2025 alkaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja sääntelevät laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992).

Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan sosiaali- ja terveystalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan. Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Maksujen enimmäismääristä säädetään asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa. Hyvinvointialue voi päättää periä asiakasmaksut lain määrittelemien reunaehtojen puitteissa. Maksut voidaan periä lain määrittämällä tasolla tai tätä pienempinä. Hyvinvointialue voi päättää myös palvelun maksuttomuudesta.

Julkisen terveydenhuollon asiakasmaksuissa on kalenterivuositainen maksukatto. Maksukattoon lasketaan mukaan esimerkiksi terveyskeskuksen avosairaanhoidon

lääkäripalvelujen maksut, fysioterapiamaksut, sairaalan poliklinikkamaksut, lyhytaikaisen laitoshoidon ja laitospalvelun maksut terveydenhuollon ja sosiaalihuollon laitoksissa sekä suun terveydenhuollon maksut. Maksukattoa kerryttävät myös toimeentulotuella maksetut maksut. Maksukaton täytyttyä asiakas saa maksukaton piiriin kuuluvat palvelut pääsääntöisesti maksutta.

Asiakasmaksulain 11 §:n mukaan sosiaalihuollon palvelusta määrätty maksu ja terveydenhuollon palvelusta henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Alentamisen ja perimättä jättämisen mahdollisuudesta on annettava tieto palvelun asiakkaalle ymmärrettävästi ja viimeistään maksua perittäessä. Hyvinvointialue voi päättää jättää perimättä tai alentaa myös muita kuin edellä mainittuja maksuja tai jättää maksuja perimättä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Asiakasmaksuihin esitetään vuodelle 2026 päivityksiä, jotka perustuvat hyvinvointialueella valmisteltuihin maksujen muutoksiin sekä asiakasmaksulain ja asetuksen mukaisten asiakasmaksujen enimmäismäärien indeksikorotuksiin. Osa esitettävistä muutoksista on tekstimuutoksia Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakasmaksuja koskevien asiakirjojen muotoiluihin.

Indeksikorotukset

Asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten maksujen enimmäismääriin, pitkäaikaisten palvelujen vähimmäiskäyttövaroihin, kotiin vietävien palvelujen tuloarajoihin ja maksukattoon tehdään indeksitarkistus joka toinen vuosi. Muutokset kohdentuvat useista palveluista perittäviin maksuihin, tuloarajoihin, vähimmäiskäyttövaroihin ja maksukattoon. Maksut, joihin kohdistuu indeksikorotuksia, on esitetty liitteessä punaisella. Sosiaali- ja terveysministeriön listaus indeksikorotuksista on kokousmateriaalin liiteaineistona.

Esitetään indeksikorotusten vahvistamista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella pääosin niihin maksuihin, joihin sosiaali- ja terveysministeriön ilmoituksen mukaan kohdentuu indeksikorotuksia. Esitetään, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävää maksua ei koroteta indeksikorotuksen mukaisesti. Lisäksi esitetään, että yksilökohtaisten terapioiden maksuja, kuten jalkaterapian, ravitsemusterapian, kuntoutuspalveluiden yksilökäynnin, palliatiivisen psykologin ja sarjassa annettavan hoidon maksuja korotetaan indeksikorotusta maltillisemmin. Maksut ovat sellaisia, joiden osalta valtuusto päätti 10.12.2024 korottaa niitä vuodelle 2025

vähemmän kuin indeksikorotuksen mukaisesti. Näiden maksujen osalta esitetään niitä korotettavaksi vuoden 2025 indeksikorotusten tasolle 18,60 euroon sen sijaan, että maksuja korotettaisiin 19,90 euroon.

Esitetään, että mielenterveys- ja päihdepalveluiden lyhytaikaisen laitoshoidon maksuja ei nosteta vuoden 2026 indeksikorotusten mukaiselle tasolle vaan vuoden 2025 maksuihin tehdään kansaneläkeindeksillä korotettavien maksujen korotuksen mukainen korotus 54,60 eurosta 58,40 euroon sen sijaan, että maksuja korotettaisiin 71,30 euroon. Myös näiden maksujen osalta valtuusto teki päätöksen 10.12.2024, että maksuja korotetaan vuodelle 2025 tehtyä indeksikorotusta maltillisemmin.

Hyvinvointialueella valmistellut muutokset asiakasmaksuihin

Hyvinvointialueella valmistellut maksujen muutokset on esitetty liitteessä keltaisella. Esitetään muutettavaksi käyttämättä jätetystä palvelusta perittävän maksun soveltamisalaa siten, että maksu voidaan periä omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajan palvelusta ja ympärivuorokautisesta lyhytaikaisesta hoidosta niin vammaisten palveluissa kuin ikääntyneiden palveluissa.

Liikkumista tukevien palvelujen omavastuiden osalta esitetään omavastuut päivitettäväksi vastaamaan HSL:n vuoden 2026 hinnoittelua ja täsmennettäväksi maksujen perimistä siten, että laajennetun oppivelvollisuuden piirissä olevilta asiakkailta ei peritä omavastuuosuutta koulumatkoista.

Esitetään päivätoiminnan hintoja muutettavaksi siten, että kuntouttavan etäpäivätoiminnan hinta nostetaan 7,00 euroon kerralta, ilman kuljetusta toteutuvan lähipäivätoiminnan hinta 26,00 euroon kerralta ja lähipäivätoiminnan hinta kuljetuksella 34,20 euroon kerralta.

Esitetään, että lapsiperheiden säännöllisestä ja tilapäisestä kotipalvelusta ei jatkossa peritä asiakasmaksuja.

Esitetään tilapäisen etäkotihoitoon käyntimaksu nostettavaksi 7,00 euroon ja tilapäisen kotisairaanhoidon lääkärin tai hammaslääkärin kotikäynnin maksu nostettavaksi 27,60 euroon.

Esitetään etäkotihoitoon etäryhmän hinta nostettavaksi 7,00 euroon kerralta ja etäkuntoutuksen terapeutin etäkäynti nostettavaksi 7,00 euroon kerralta. Esitetään, että siivouspalvelun, vaatehuoltopalvelun, asiointipalvelun ja siivouspalvelun palvelusetelin Ohjaavina tuloajoina käytetään Kansaneläkkeen myöntämisen tuloajoja. Esitetään etäkontaktin hinnaksi ilman säännöllisen kotihoitoon palvelua 7 euroa kontaktilta. Esitetään, että asiakasmaksuhinnastosta

poistetaan tekstiviittaus siivouspalvelun palveluseteliin ja sen tuloarajoihin.

Esitetään, että lyhytaikaisen huolenpidon vuorokausimaksua peritään kuukaudessa enintään lapsen asumisen tuen maksimisumman verran 534,60 euroa kuukaudessa.

Esitetään ikääntyneiden yhteisölliseen asumiseen lisättäväksi samansuuruinen vähimmäiskäyttövara kuin pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa asumisessa. Lisäksi esitetään, että ikääntyneiden yhteisöllisessä asumisessa luovutaan erillisestä erityisruokavalioiden hinnoittelusta, mutta korotetaan yksittäisten aterioiden hintoja 0,1 eurolla aterialta.

Esitetään muutettavaksi ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen tukipalvelujen maksut kuukausiperusteisiksi siten, että siivouspalvelusta peritään 60 euroa kuukaudessa ja vaatehuoltopalvelusta 30 euroa kuukaudessa. Esitetään poistettavaksi asiointipalvelun harkinnanvarainen tuloaraja.

Esitetään, että lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmaksuna peritään omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksua vastaava maksu ja, että ikääntyneiden osavuorokautisen lyhytaikaisen perhehoidon maksuna peritään 16 euroa kerralta. Lisäksi esitetään täsmennyksiä asiakasmaksuasiakirjan muotoiluun esimerkiksi sen osalta mitä menoja huomioidaan pitkäaikaisen asumispalvelun edellisen asunnon menoina palveluun siirryttäessä.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 22 § 8 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista.

Liitteet

- 1 Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuiksi 1.1.2026 alkaen

Oheismateriaali

- Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus eräistä indeksillä tarkistetuista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 2026
- Sosiaali- ja terveysministeriön taulukko asiakasmaksujen indeksitarkistetuista euromääristä 1.1.2026 lähtien
- Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta
- Vammaisneuvoston lausunto sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2026
- Vanhusneuvoston lausunto sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2026

Tiedoksi

Kamppi Kaisa

Täytäntöönpano

Asiakasmaksupäällikkö

Päätöshistoria